

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

Külgügyminiszter-változás.

Amiről a hír már hetek óta járta, valóban bekövetkezett: dr. Walkó Lajos külgügyminiszter, Baja város országgyűlési képviselője lemondott a külgügyminiszteri tisztségéről.

Amikor dr. Walkó Lajos lemondásával foglalkozunk, tesszük ezt kettős szempontból: az egyik az országos politikai szempont, a másik Baja város szempontja.

Dr. Walkó Lajos sok fontos politikai és gazdasági pozíciót töltött be; 1925 óta viselte a külgügyminiszteri tisztséget. Külpolitikai szempontból talán soha sem volt nehezebb helyzetben hazánk, mint a világháború befejezése óta. Különleges magyar külpolitikáról évszázadok óta alig beszélhetünk, mert az osztrák-magyar monarchia külpolitikáját Bécsből irányították és abba nem igen volt beleszóla a magyaroknak, a magyar érdekeknek. Speciális magyar külpolitikát talán csak Bethlen Gábor, Teleki Mihály, II. Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos folytattak, ám külpolitikai tevékenységüknek úgy szólván kizárólag saját egyéni kiválóságuk adta meg a súlyát, erős ország, nagy hadsereg nem állt a hátuk megett, ezek pedig a diplomáciai aktivitásnak nagyon fontos praemissái.

A világháború meghozta látszólagos politikai függetlenségünket, de gyűlölettől izzó államok vaslancával környezett bennünket a békeszerződés és a világháború előidézőjének, legfőbb bűnöseként állítottak bennünket a világ közvéleménye elé.

A közelmúlt helyzetképe: szuronyok hegye közvetlen közelünkben, a gyűlölködés, lenézés, bizalmatlanság világhangulata pedig az emberiség sorsát intező nagy államok népeinél. Bent az országban gazdasági válság és fégyvertelenség.

Mindezek olyan tények, melyek semmi esetre sem alkalmasak valami eredményes diplomáciai akció alátámasztására. És mégis ezek ellenére külpolitikánk céltudatos működésének következtében megállapíthatjuk, hogy a világhangulat javunkra erőteljesen megváltozott s a besző gazdasági válság ellenére diplomáciai jelentőségünk hatalmasan fejlődött.

Ezeknek az eredményeknek orosz-lánrésze dr. Walkó Lajos külgügyminiszter érdeme, aki szellemet, lelket, ideget ölé közvetlen külpolitikai tárgyalások során megszámlálhatatlanul sokszor viaskodott a magyar érdekekért és idehaza pedig hihetetlenül szíves munkájával készítette elő a nagy külpolitikai és gazdasági események tárgyalásait.

Ha nekünk olykor-olykor alkalmunk nyílt itthon a világpolitikai és gazdasági helyzetről előadott tájékoztatásait meghallgatni, mindig bámulattal adóztunk sokoldalú készségeinek, óriási távlatokat átfogó képességeinek s szinte lenyűgözve hallottuk a nagy-szerű igazságok, tételek könnyed ter-

mészetes előadását, mely egyéniségét annyira jellemzi.

A történelem méltatni fogja munkásságát; mi, a ma élő nemzedék, akik kisszerű helyi problémák elintézésében morzsoljuk fel idegeinket és képességeinket, bámulattal adóztunk a világhangulatok sodrában annyi időn át kiváló eredménnyel működő külgügyminiszternek, mint amennyi ideig kevés ország külgügyminisztere teljesített szolgálatot hazájának a mai nehéz időkben.

Ami pedig Baja városát illeti, nincs ennek a városnak egyetlen polgára sem, aki ne gondolna szeretettel az ő képviselőjére, aki minden beosztásában igyekezett Bajának annyi támoga-

tást nyújtani, amennyit csak lehetett. Nincs középítkezésünk, melynek létrejöttében része ne volna, a megyei utak a középületek, az új postapalota, a megyeháza, a szárnyvasút, a Kamarás-Duna rendezésének előkészítése, a baja-bátaszéki ut továbbépítésének kistérítése, laktanyák, összekötő vasúti vonal, iskolák, építkezések tanúsítják pártfogásának értékét. De ezeken felül rendkívül terhes miniszteri elfoglaltsága mellett is tudott időt szakítani, hogy a hozzáfutó bajaiak ügyében segítsen.

Baja város törvényhatósága és polgársága változatlan hűséggel és ragaszkodással áll mögötte Meggyőződésünk, hogy mint országgyűlési kép-

viselő is nagy szolgálatokat tesz még hazánknak, mert erős a hitünk, hogy a mai nehéz idők nem nélkülözhetik az olyan széles látókörű államférfiaknak a közreműködését, mint amió dr. Walkó Lajos volt külgügyminiszter.

Az ő diplomáciai, pénzügyi és gazdasági képzettsége olyan érték, mely nélkülözhetetlenné teszi őt közelünkben s meggyőződésünk, hogy fáradsámainak kipihenése után teljes erővel vesz ismét részt a legnehezebb viszonyok között vergődő országunk gazdasági és pénzügyi problémáinak megoldásában, az ország talpraállításában.

Baja városa bizalommal helyezi sorsát továbbra is az ő erős, jóakaratu kezébe.

Torokgyík, kanyaró, bárányhimlő.

Diphtheria miatt két hétre bezárták az izr. elemi iskolát és kanyaró miatt a belvárosi elemi iskola két osztályát.

Az a körülmény, hogy a délbácskai községek kevés kivétellel diftériával erősen fertőzöttek, sajnos, károsan érezteti hatását a bajai egészségügyi viszonyokon is. Amit a tisztí főorvos hetekkel előbb jelzett, az hajszálnyi pontossággal bekövetkezett. A hercegszántói difteria bevonult Bajára s egyre szélesebb körben terjed. Ennek az a magyarázata, hogy Hercegszántóról és a szomszédos környező községekből sok tanulóijú jár be, főleg a polgári fiúiskolába, akik a kanyarót (morbilliát, vagy ahogyan Baján hívják: a rizli) és a difteritist, (torokgyíkot) behurcolták Bajára. Tény egyébként az is, hogy az ősze hideg, hideg időjárással együttjár ezeknek a betegségeknek szélesebb körben való fellépése és elterjedése.

A tisztí főorvosi hivatal javaslatára a polgármester bezáratta két hétre a bajai izr. elemi iskolát difteritisz miatt és a belvárosi elemi iskola első és második osztályait kanyaró miatt ugyan csak két hétre.

Az izr. elemi iskolában az történt, hogy több difterias megbetegedés fordult elő. Többek között megbetegedett a tanító fia is, úgy hogy a tanító nem mehelet az iskolába tanítani. Erre össze akarták csapni a két osztályt, úgy hogy a másik osztály tanulói is ki voltak téve a fertőzésnek. Emiatt történt az elemi iskola bezárása, amely intézkedés azonban a polgári leányiskolára nem vonatkozik, úgy hogy az izr. polgári leányiskolában tovább folyik a tanítás.

A belvárosi elemi iskola alsó két osztályában kanyaró lépett fel, ami lázzal és a testen vörös kiütésekkel jár. Igen valószínű, hogy a karácsonyi ünnepek előtt már alig lesz tanítás ezekben a lezárt iskolákban, illetve osztályokban.

A betegségek ellen igen nehéz eredményesen fellépni, mert a legtöbb esetben enyhe lefolyású: két-három nap alatt átesnek a gyermekek rajta. Általában megállapítható, hogy az eddig előfordult megbetegedések nem voltak

rosszindulatúak s minden komplikáció nélkül folytak le.

A harmadik betegség a bárányhimlő, ami elég gyakran jelentkezik, de a legfőbb részben enyhe lefolyással. Meg kell jegyeznünk, hogy ijedelemre, vagy riadalomra nincsen ok, mert járványról, bár nagyobb méretű a rendesnél a megbetegedések száma, beszélni nem lehet. Mindenesetre vigyázni és mindenkinél ovakodnia kell úgy, hogy a szükséges egészségügyi intézkedéseket betartsa.

A betegség könnyebben elfojtható, ha erősebb kitörésben jelentkezik.

Vizit a népkonyhán.

Kis megfigyelések a nagy nyomorúság megtárlásából.

Beköszöntöttek a téli hidegek és a sok tervezett téli inségakció első gyakorlati eredménye a népkonyha megnyitása volt. A népkonyha megnyitott és a mai idők szomorú jele, hogy tényesen prosperál. Rövidesen ott fogunk tartani, hogy semmilyen üzlet sem fog menni, — csak egyedül a népkonyha, ahova fogunk járni a végén valamenynyen étkezni, miként Madách Imre képzelte el azt hatalmas drámai költeményének falanszter jelenetében.

A népkonyha, ha már van ilyen intézmény — és úgy látszik, hogy minél többnek a kreálására lesz szükség, — egyszerűen tölti be áldásos szerepét s ma már fokozottabb mértékben érezteti hatását a szegény emberek sivar és inséges életében.

És egyre bővül azoknak a száma, akik idejárnak a népkonyhára étkezni. A népkonyha ingyen kosztosai között igen sok a gyermeknépesség és az apródiák. Legutóbb már 94-en jelentkeztek a népkonyhán a bőséges és izletes ingyen ebédért.

Mindegyik boldog, hogy a meleg, párolgó, jóízű étellel elverheti éhét. És mind lehiggad, nyugaimas, alázatos: az idősebbeket megtörte az élet, a gyermeknépesség pedig meg van ihletődve a

Mindakét betegség tulajdonképpen gyermekbetegség, de a felnőtteken is előfordulhat. A múltban előfordult, hogy egy bacillushordozó levélhordó terjesztette. Mástkor azt állapította meg a főorvosi hivatal, hogy egy 72 éves öregasszony terjesztette a ragályt. Az illető a Budapesti uton lakott és a járvány mégis a Darázs-utcában és az alsóvárosban lépett fel. A főorvosi hivatal kinyomozta, hogy az öregasszony leányai laknak a Darázs-utcában és az alsóvárosban s azokat is megfertőzte anyjuk, úgy hogy azok tovább terjesztették a fertőző betegség bacillusait.

A járvány az eddigi előjelek szerint nemcsak hogy nincs színőben, de számítani lehet arra, hogy még jobban fog emelkedni a megbetegedések száma.

jótekonyság házában, ahol nem prédikálják, hanem gyakorolják a jótekonyságot.

Étkezés előtt közös ima van, ami kötelező mindegyikre Fennhangon imád koznak: látszik, hogy szívből és roszból szerzhessenek be. Ha pengős rosz ár mellett éhezni kénytelenek ezek a szegény emberek, az élet hajótöröttjei, akik már semmit sem várnak, vagy remélnak az élettől, csak egy karéj kenyeret, hogy gyomruk korgó csikorgását elűzzék.

A legfájdalmasabb talán az, hogy a buza és rosz ára ilyen alacsony, de ezeknek az embereknek annyuk sincs, hogy ebből az olcsó buzából és roszból szerzhessenek be. Ha pengős rosz ár mellett éhezni kénytelenek ezek a szegény emberek, az élet hajótöröttjei, akik már semmit sem várnak, vagy remélnak az élettől, csak egy karéj kenyeret, hogy gyomruk korgó csikorgását elűzzék.

A népkonyhások között van egy idősebb, megtört, nagyon alázatos képű ember. Az élet vihara szántott végig arcán: a gond ekéje harázdázta fel ijesztően torzultra arcvonásait. A rendőr, aki vigyáz a rendre, hogy senkise to-lakodjék, — mert hiszen mindenki megkapja a maga porcióját, — adja meg a felvilágosítást:

— Valamikor jobb napokat látott.

Nagy karácsonyi vásár az Apolló-illatszertárban.

Karácsony közeledtére való tekintettel az Apolló-illatszertár úgy határozott, hogy, bár mindenféle piperecikket a legolcsóbban árusít, mégis minden vevőjét meglepetésben részesíti.

Apolló-illatszertár, Baja.

Egykoron igen jómódu volt, de tönkrement . . .

A legkedvesebbek a gyermekek. Fájdalmas és erősen belemar lelkünkbe, hogy ezek a boldogtalan emberporontyok ilyen hamar mások könyörületességére vannak utalva. Ezt azonban csak mi gondoljuk, mert ők egyelőre igen gondtalanul szürcsölik a levest és majszolják hozzá a kenyeret. Az étel, amit a népkonyha ad, mindegyiknek elegendő: de ezek a kiéhezett gyermekek alig tudnak betelni az étellel. Ugy fájnak fel az ételt, mint a farkasok. Hiába! Ugy is van. Az éhség nem illemtudó.

Tegnap történt meg az alábbi meghatározó jelenet: Az egyik kisfiú, amikor

megette a maga adagját, a konyhán ügyesen egy szelet kenyeret csent el. Észrevették Megdorgálták. Azt hitték, hogy pajkosságból, vagy rosszaságból lopott.

— Miért loptál, hiszen már jóllaktál? — kérdezték tőle.

A megszeppent gyermek szípgova, könnyező szemekkel válaszolta:

— Haza akartam vinni a kis testvérkémnek, hogy ő is egyen, mert az én részemem nem szabad hazavinnem, hanem itt kell elfogyasztanom . . .

Keserűség fojtogatta a torkunkat és a szemünk pillái harmatosak lettek a kibuggyanó könnytől . . .

A jövő hét szerdáján lesz a pedagógiai szeminárium első bajai előadása.

A bajai tankerületben megszervezett pedagógiai szeminárium első előadását Baján az áll. tanítóképzőintézet zene-termében december 17-én reggel 8 órai kezdettel tartja meg.

A helyben lévő állami, községi és izr. el. iskolai tanerők az értekezleten kötelesek résztvenni. A vidéki tanítóságot, miután költségeik megtérítése lehetetlen, ezért a részvételre nem kötelezi a tanfelügyelőség, de fontos volna, hogy a továbbképzés ezen igen fontos lehetőségét saját jól felfogott érdeklükben ne mulasszák el.

Azon iskolákban, amelyeknek tanterületi mind részt vesznek az előadáson, december 17-ére szünetet engedélyez a tanfelügyelő. Az első elő-

adás tárgysorozata a következő:

Megnyitó: Tartja Rusztek Károly Bács-Bodrog vármegye és Baja város kir. tanfelügyelője.

A téglalapról tanít a III. oszt.-ban, továbbá a számtan és mértan tanítási módszeréről előad Hantos István áll. el. ig. tanító.

A káposzta, sárgarépa és petrezselemről tanít a IV. osztályban, továbbá a természeti és gazdasági ismeretek tanításáról előad Balogh Károly áll. el. isk. igazg. tanító.

A természettan tanításának módszeréről előad, továbbá a légköri csapadékokról tanít a VI. oszt.-ban Ditrích Gyula áll. el. isk. tanító.

Indítványok.

A bajai és szekszárdi dalárdák vasárnapi bankettje.

A baja-bátaszéki hid után a két daloskör vendégszereplésén át épül meg a két város testvéri barátságának hidja.

A Szekszárdi Dalárda és a Bajai Daloskör együttes dalhangversenyének freccsúss díszítői megrendezésűlt a F.M. hasábjain. Alább a hangversenyt követő bankettéről számolunk be:

Több, mint kétszázan vettek részt a vacsorán. A patkóalaku hosszú asztal két szárnyán a Daloskörök szervezeten helyezkedtek el, az asztalfőn a daloskörök elnöksége, dr. Vojnics Ferenc polgármester, dr. Cs. Papp Jenő szekszárdi városi tanácsnok, polgármester helyettes, Schneider János, a Szekszárdi Népbank igazgatója, a Szekszárdi Újság felelős szerkesztője, dr. Bus Lajos szekszárdi tisztii főügyész és még sokan Szekszárd város előkelőségei közül.

A vacsoránál az első felköszöntőt a Szekszárdi Daloskörre magas szárnyalású szépen elgondolt és lendületesen elmondott beszédében Horváth Ferenc szeremlei plébános, a Bajai Daloskör kitűnő tenoristája mondotta.

Különös sikert kívánt a Szekszárdi Dalárdának, mely bár rövid multra tekinthet vissza, nagyszerű eredményeivel méltán ragadhata el a közönséget.

A Szekszárdi Dalárda nevében dr. Zsigmond Ferenc ügyvéd, dalosköri elnök válaszolt. Beszédében hálásan emlékezett meg a Bajai Dalárda uttörő lépéséről, amellyel a két város közelségét megindította s örömet fejezte ki azon, hogy nemcsak a bajai dalostestvérek, de Baja város közönsége is olyan szeretettel és megértéssel fogadta a szekszárdi dalosokat és a kísérő vendégeket.

Poharát a Bajai Daloskörre és annak illusztris elnökére, Major József min. tan. nyug. pénzügyigazgatóra tette.

Schneider János bankigazgató és lap-

szerkesztő nagyon szellemes és szépen megépített beszédében dr. Vojnics Ferenc polgármestert köszöntötte fel.

Viszatekintett a multba, megemlékezett azokról a régi aggodalmakról, amelyeket a szekszárdiak a baja-bátaszéki vasuti hid építése alkalmából éreztek, mert azt hitték, hogy a nagyobb és erősebb gazdasági és kulturális multtal rendelkező Baja városa hátrányosan fogja befolyásolni Szekszárd fejlődését. Örömmel állapítja azonban meg, hogy mindkét város szépen fejlődik anélkül, hogy bármelyiknek a fejlődése a másik rovására menne.

Most egyébként a dalárdák egy új hidat építettek, melynek pillérjeit az egyik oldalon a Bajai Daloskör szekszárdi látogatása tette le, a másik oldalon pedig a mostani látogatása a Szekszárdi Dalárdának fektette meg az alapokat. Ezeket át épül meg a két város testvéri barátságának a hidja, mely hivatott lesz erősen egybekapcsolni a két város minden szépért és jóért lelkesedni tudó lakosságát. Köszöntötte Szekszárd polgárai nevében dr. Vojnics Ferenc polgármestert s poharát Szekszárd és Baja meleg összeforrására tette.

A szépen elgondolt beszédet nagy lelkesedéssel fogadták.

Dr. Knézy Lehel a daltestvériségről beszélt, melynek valóban hivatott képviselője mind a két daloskör.

Majd a dal fontosságáról szólt. Hivatkozott a sok évezredes kínai kultúrára, melyet nem szabad a mienkénél alacsonyabb rendűnek tartani, mert nem bizonyos, hogy a testvérietlen európai kultúrák ki tudják majd állni annyi ezer év viszontagságait, amennyit a kínai már kiállott. Kínában pedig a dal nemzeti ügy, állami feladat,

állami gondozás tárgyát képezi, míg nálunk a dal kultuszával hivatalosan keveset törődnek.

Kiemelte a dal jelentőségét. A dal megméséli a lelkeket, fogékonyá teszi a nagy eszmék, nagy érzések, nagy gondolatok befogadására és nagyszerű elhatározások kivételére. Történelmi órákban, melynek kongását minden pillanatban várhatjuk, ilyen fogékony lelki emberekre van szükség.

A vasárnapi dalest meggyőzte, hogy a Szekszárdi Daloskör tagjait a dal eszményének ilyen magasfokú felfogása hatja át s minthogy a karnak a lelke, kiától szellemét kapja, a karmester, poharát a Szekszárdi Daloskör karmesterére tette.

Vitéz Molnár József szekszárdi kereskedelmi iskolai tanár szólalt fel, valami csodálatosan szépen hangzó zengzetes magyar nyelven. Mintha a kecskeméti öreg templom nagy harangjának a zugását, a pusztán messzehangzó fiatal legények zengő nótáját, mintha a hadbavonuló magyar bakák dalának erőteljes ritmusát hallottuk volna felszólalásában.

Kiemelte a Bajai Daloskörnek pompás fegyelmét s különösen azt a munkás kezét, amely fáradhatlanul, erővel teljesen dirigál és fegyelmezi a maga csapatját. Ez az önfegyelem ételszükséglete mindnyájunknak s az a kéz, amely a dalon keresztül fegyelmre szoktatja a magyar lelket, nagy szolgálatot tesz a magyar hazának is. Poharát Herr György bajai karmesterre tette.

Horváth Gyula, a Szekszárdi Dalárda tagja mondott még egy mélyen szántó beszédet és arra tette poharát, hogy a magyar dalból fakadó összetartás botondi ereje zuzza össze a Trianonban fuser-munkával vont határokat.

A felszólalások nivós volta és mesterkéletlen közvetlensége csak fokozta a jó hangulatot, amelyet pezsgővé tett még az is, hogy vacsora közben és az egyes felszólalások között a dalárdák egymás szórakoztatására sűrűn dalolgattak, míg végre a vacsora befejeztével összekeveredtek a dalostestvérek, hogy még közelebb tegyék az érintkezést a két daloskör között. Hallottunk közben néhány szép szót, különösen tetszett Malonyai Elemér kántortanító szépen csengő baritonja.

Barátságos beszélgetés közben a hajnali vonat indulásig maradtak együtt a dalostestvérek.

Mindig szép emlékül őrzik majd a bajaiak a Szekszárdi Daloskör és vendégeinek látogatását.

Kedves figyelem volt a szekszárdiak részéről, hogy Tóth Kálmán szobránál megjelentek s néhány dal eléneklése után vitéz Molnár József tanár emlékeztetett meg Tóth Kálmán költészetéről.

A rabmunka konkurenciájától féltik az ipart a szociálisták.

A szociáldemokrata szakszervezetek ki-küldöttjei memorandummal fordultak az igazságügyminiszterhez, amelyben azt kérték, hogy akadályozzák meg, hogy a fogházban elzárt munkások erejét vállalatoknak adják bérbe, mert ezzel nemcsak az iparnak okoznak versenyt, hanem az egyes foglalkozási ágak munkásait is nehéz helyzetbe sodorják. Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy megóvja az ipar érdekeit a rabmunka versenyétől. Közeli intézkedés fog ebben az ügyben történni.

Hechtl Jolán festőművésznőnk.

Hechtl Jolánnal, a bajai földinkkel ülünk közösen a Nemzeti Kaszinó nagytermében. A tágas ablakosn beomlanak a Tél apóra is rádévajkódott aranyló napsugár-pászták. Tűzik ott izzik a művésznő képein. Tájképek, figurák, aktok, akvarellek, paszettek napsugárban fűdenek. Nevet róluk a nap aranyzina. Szinte beszél.

Csak a szerény művésznő nem akar beszélni. Nem akar magáról. Kénytelenek vagyunk Hechtl József dr. rendőrtanácsos földink szálás alakja, meg a többi rokonság távolabbi csoportja felé fordítani ceruzánk hegyét. Apránként aztán így megtudjuk, hogy Hechtl Jolán is Éber Sándorunk művészekéntől, művész szemétől és művész lelkétől indult el kislány korában a budapesti képzőművészetire, a nagy mesterekhez. Éber Sándorunk meg a pécsi Gebauer Ernő mestere iránti hálával szívében mélyedt el a képzőművészeti komoly studiumaiba és járta el nyaranta akadémiai tanár-mestereivel: Révész Imrével, a neves Benckhardt Ágosttal Budapest, Miskolc, Kecskemét magyar művésztelpeit. A telier- és plain aire-munka, nagymesterek biztos szeme, jó modelltanulmányok, komoly studiumok aztán éretté zsendítették művészetét, fejlődésvonala megállapodott. Hamar eljutott a budapesti Nemzeti Szalonig. Három kompozíciója már onnét kelt el. Egyiket épen egy ott fent járt bajai műértő tetette félre és vitette el azután itthoni Damjanich-utcai lakásáról.

Szétnézünk képei között, Megkap bennünket tájképeinek hangulatosága, és tónus-rendezettsége, figuráinak belső élete, a mozdulat a pose kontaktusa a lélekkel. Már a naiv leányjelket a pose finomságával is akcentuáló Falusi leányok-ja, a lélek nyugalmát szédesen megvillantó Öregembere, jól rendezett tónusu két Tájképe, mely

Bécsi gázgyári diókokszt Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

Hó- és sárcipőjét

olcsón talpalm, sarkalom és foltozom vulkanizálással.

STELLNER ZSIGMOND cipőkereskedő. BAJA, Vörösmarty-utca 1. szám.

Telefon 287.

Grauaug-ház, Farkas üvegessel szemben.

Telefon 287.

Cipőjét megfestem

bármely színre mechanikailag olcsón.

csendet lehellő Erdőrézlete, hangulatos Múteremrézlete mellett ott a jelzőtáblácska, hogy megvették. Ugyannyi képeről meg folyik otthon a tanácskozása a férjnek a feleségével, vagy viszont.

Éppen jön is egyik fél. A feleség. Dönt az ura által választott képek között. Figyelem a művészével a beszédjét. Egy figurális alkotásra esett választásra.

Más szavakkal ugyanazokat hallom dicséretként, amik engem kaptak meg. Nyugodtan távozom.

Igen, mert egy véleményen voltam egy hölgygel. Pedig nem is beszéltem vele.

Beszéltek helyettem Hechtl Jolán képei.

A baracskai honatya és az új kisgazdacsoporthoz.

Parlamenti körök úgy tudják, hogy olyan politikai kísérletezés folyik, amelyik az ország egész kisgazda társadalmát egy pártba akarja egyesíteni. Szijj Bálint felsőházi tag áll a mozgalom élén. Gaál Gaszton is hozzájárult a fuzióhoz. Az új párt neve Független Kisgazda Földmunkás és Polgári Agrárpárt, amelynek vezére Gaál Gaszton lett. Elnöke Szijj Bálint, a csoport tagjai pedig Forster Elek, Reishl Richárd, Farkas Tibor.

Dr. Mojzes János nem csatlakozott még az új párthoz, hanem ezt mondta:

— Először is látni kell, miképpen alakul az új helyzet, hogyan lehet egyesíteni az összes kisgazda és földmunkás csoportokat. A mozgalomnak áttűzőre kell lennie. A Földmunkás-ságot ebből kihagyni nem lehet, már pedig a Szijj Bálint-féle párt nem reprezentálja a földmunkás tömegeket is, akiket pedig kezünkben kiadni nem lehet, mert a szélsőségek felé hajtanák őket. Arra kell tehát törekedni, hogy megfelelő módon egyesítsük az összes alakulásokat.

Dr. Mojzes János előbb az összes vitás kérdéseket meg akarja tárgyalni, majd az új nagy pártalakulással, mint pedig a többi kisgazdafrakcióval és ezután fog csak dönteni, hogy csatlakozik-e az új alakuláshoz.

Bajai Posztó- és Takarógyár r.-t. Meghívó. A Bajai Posztó- és Takarógyár Részvénytársaság 1930. évi október 31-iki rendes évi közgyűlésének ismétléseként 1930. évi december hó 22-én déli 12 órakor Budapesten a Magyar Országos Központi Takarékpénztár helyiségében IV. Bécsi utca 4. l. em. közgyűlést tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak. Napirend: 1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése az 1929. január 1-től 1929. december 31-ig terjedő üzletéről, a mérleg, valamint a veszteség és nyereség számla jóváhagyása, határozathozatal a veszteség és ezzel kapcsolatban a tőketartalék felhasználása tárgyában. 2. Határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában. 3. A felügyelőbizottság tagjainak megválasztása. 4. Esetleges indítványok. Budapest, 1930. december 12. Az igazgatóság. Kivonat az alapszabályokból: Oly részvényesek, kik a közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni kívánják,

tartoznak részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt a Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál (Budapest, IV. Bécsi-utca 4.) vagy a Magyar Általános Hitelbanknál (Budapest, V. József-tér 2-4.) letéteményezni. Mérlegszámla 1929. december 31-én. Vagy: Gyári ingatlanok és épületek P 263.489.27, Gépek és berendezések P 663.373.80, Készpénz P 374.02, Váltók P 180.260.61, Adósok P 1.150.010.06, Tartalékalap P 20.000.—, Értékcsökkenési tartalék P 112.207.99, Hitelezők P 2 millió 704.454.23, Együtt P 3.221.662.22. Budapest, 1930. október 11-én. Az igazgatóság. Megvizsgáltuk és rendben találtuk. A felügyelőbizottság.

HÍREK.

Bajaiak és bácskaiak adománya a kormányzóné inségakciójára.

A Horthy kormányzóné által rendezett inségakcióra Bilsztray-Balku Gyula főispán 650 pengőt gyűjtött, amit most nyugtatott a fővárosi lapokban az akció bizottsága.

— **Omke nagygyűlés Baján.** Vasárnap este 8 órai kezdettel az Omke bajai csoportja kerületi kereskedő-nagygyűlést rendez a Nemzeti Szállóban. Minden kereskedő legyen ott!

— **A vasutasok részesedési jutaléka.** A Máv. igazgatósága úgy döntött, hogy december 20-ig minden vasutas megkapja a részesedési jutalékot, ezenkívül egyesek karácsonyi jutalomban is részesülnek.

— **A Gyarmati-féle csukamáj-olajat** szívesen veszik felnőttek és gyermekek, mert szagtalan és ize kellemes.

— **Hadosztályemlékünnepe.** Lélekemelő kegyeleti emlékünnepeket tartottak az egykori budapesti 41-ik honvédhadosztályba tartozó ezredek, csapatok és intézetek tagjai dec. 7-én az elesett hős bajtársak iránti kegyelet lerovására, valamint a hadosztálynak 1918. év decemberében történt szerencsés hazatérése emlékére. Az ünnepély keretében Capp Gusztáv tábornok ismertette a hadosztály-tüzérség harctéri történetének kimagasló mozzanatait, a helyorségi Kapisztrán-templomban pedig dr. Deák János tábóri esperes ünnepi beszédében a hadosztály dicsőséges hadi tényeit sorolta fel.

— **Külön prémiumok a kiváló népszámlálók részére.** A város polgármestere a lehető legjobb munkát várja el a népszámlálást végző összeíró biztosoktól. Hogy az összeírók ambícióját fokozza a polgármester, azért a legeslegjobb népszámlálók részére két pénzbeli főpremiumot, az átlagnál jobb összeírók részére 10 pénzbeli jutalmat és a belső revizorok részére két jutalmat tűzött ki.

— **Eltört a lába.** Súlyos baleset érte Robár István 32 éves dávodilakost, aki a püspökpusztai gazdaságban dolgozott mint napszámos. Robár István a cukorrépa földön lévő iparvasut vágányainak felszedésével bízták meg. A felszedett sineket kocsikra rak-

ták. Az egyik kocsi felborult és a lezuhanó vassinek Robár István bal láb-szárát törték el. A sérült embert a bajai közpórházba szállították.

— **Cserkészszórvás.** A Magyar Cserkészszórvás helyi vizsgálóbizottsága dr. Gondán Felicián, ciszterci rendi tanár, vármegyei cserkészelnök elnökelete alatt dec. 8-án az 560. számú Károly cserkészcsapatból 3, a 157. számú Damjanich csapatból 1, az 570. számú Csermák-cserkészcsapatból 1 jelöltet avatott tisztté, illetve segéd-tisztté. A vizsgálóbizottság 12-én, pénteken délután 5 órakor az elnök lakásán ismét összeült, amikor is 2 jelölt fog még tiszti próbára állani.

— **Inspekción a népkonyhán.** A népkonyhán a következő magyar aszszonyok tartanak inspekción: dec. 15-én dr. Boroczy Kálmáné, özv. Halm Ottóné és Szilágyi Jánosné, dec. 16-án özv. Burgerné, Frank Mihályné, özv. Kiss Györgyné, dec. 17-én Kohut Ödöné, Mamuzsich Józsefné és Tomcsányi Aladárné, dec. 18-án Klimó Józsefné, özv. Novoth Istvánné és Osztronicus Gézné, dec. 19. Budánovits Margit, Koller Vilma és Lázár Jánosné, dec. 20. Chobán Jánosné, Gaálné és Hanák Gézné, dec. 21-én Alföldi Lászlóné, Legányi Dezsőné és dr. Rónai Péterné.

— **Chanuka-ünnepély.** A bajai izr. polgári leányiskola és elemi népiskola chanuka-ünnepélye folyó hó 14-én vasárnap délután 3 órakor kezdődik. Az ünnepi beszédet Löwy Andor hittanár mondja. Műsor: vallásos énekek, szavalt, szindarab stb. Vendégeket szívesen lát az igazgatóság.

— **Iparművészeti kiállítás.** A Magyar Iparművészek Egyesülete iparművészeti kiállítást rendez Baján az Ipartestület olvasó termében. A kiállítást tegnap, esütörtökön d. u. 4 órakor nyitotta meg dr. Vojnics Ferenc polgármester. A kiállításon remek esztétizáltott fauunkákat, börmunkákat filét, vagdálós és rátétes munkákat, kerámiai gyártmányokat, lombfűrészel vágott opró jétékokat mutatnak be. A kiállítást Boross Judit rendez.

— **Rum és likőrök** készítése házilag 100 százalékos megtakarítással jár a már 25 éve bevezetett és nagy népszerűségnek örvendő Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal.

— **Kedvezményes utazás Budapestre.** A Budapesten rendezendő Magyar Karácsonyi háziipari kiállításra kedvezményes jegyváltásra jogosító igazolmányok a Menetjegyirodában kaphatók. Felutazás dec. 4-től jan. 4-ig.

Rádió.

Péntek, december 12.

4:10. A Mária-kép legendája, felolvassa Vecsey Jankovics Lujza.

4:45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.

5. Versek. Elmondják Hollán Lili és Berényi Gabriella.

5:30. A Fejes-szalonzenekar hangversenye.

6:30. Luca napja. Felolvassa Fábián Ernő.

6:45. Mit üzen a rádió.

7:30. Népszínműelőadás a Studióból. Felhő Klári. Irta Rátkay László. Utána kb. 9:30. A m. kirt Mária Terézia I. honvédszolgálatvezető fuvószenekarának hangversenye. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, Majd: Rác Béla cigányzenekarának hangversenye a Panonia-étteremből.

MOZI.

Adósa volt az Uránia Baja város közönségének egy olyan filmmel, melyhez fogható szép és nemes még nem volt.

Szép volt a Jazz király
Szebb volt a Szivek szimfóniája
Még szebb a Királynő férje
De olyan szépet, olyan szívhezszólót
Oly gyönyörűt, mint a

SINGING FOOL

még nem látott Baja város közönsége. Teljesen új példányt kap az Uránia e filmből, hogy a gyönyörű ÉNEKLŐ BOLOND szépségeit maradék nélkül nyujthassuk kedves közönségünknek. Al Jolson e film főszereplője, sláger éneke a Sonny Boy. Szombaton és vasárnap mutatja be az Uránia rendez helyárok mellett.

U-R-A-N-I-A

December 13-án, szombaton d. u. 6 és este fél 9 órakor. — December 14-én, vasárnap d. u. fél 4, 6 és fél 9 órakor.

A WARNER BROS legnagyobb és legszebb hangosfilmje.

SINGING FOOL (Az éneklő bolond)

Gyönyörű hangos dráma 12 felvonásban. — Főszerepben: Al Jolson, Betty Bronson és a 4 éves Dávid Lee, a kis Sonny Boy. — Kisérő filmje:

Ladonna e mobile (Az asszony ingatag)

Opera ária, éneklő Charles Hackett. — Magyar hiradó

**KONYHÁJA RAGYOGÓ
TISZTA** az elpusztíthatatlan
ETERNIT-asztalborítással.

MOSOGATÁSKOR
és a mosogatódézsza mögött
alkalmazott **ETERNIT**-bur-
kolat révén megtakarít sok
kiadást. Ha gyengén áttörli,
ragyogó tiszta lesz.

A KÁLYHA MÖGÖTT
falát megvédi az **ETERNIT**-
burkolat a tűzveszélytől.

Allandóan raktáron!

Arakkal és felvilágosítással
szolgál:

Eternit Udvar

BAJA

Budapesti-út.

Telefon: 2-90, 1-05.

**Bármily gyártmányu készüléket
a Bruszt-féle Rádióházban**

szerezhető be
legelőnyösebben. (Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

BAJA, Szent István tér 4. Telefon 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips,
Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu
készülékekről!

**Vevőim és a tanfolyam résztvevőinek
jeleszava:** rendkívüli precizitásánál fogva
öröm a munka a

CSEPEL varrógépen

Vegyünk

Horváth Vilmosnál

„CSEPEL” varrógépek és kerékpárok
Remington írógépek, fegyver, lőszer, löporárusítás.
Szakszerű javító műhely.

Baja, Vörösmarty-u. 6.

CORVIN-NYOMDA BAJA

Mátyás király-tér 10. — Telefon 164

Gummirozott címkék, dombornyomás.

Stancolt dobozok
gyártása

Üzleti könyvek, kartotékok.

Az egész életben hű barát

**SINGER
VARRÓGÉP.**

*Kezvező fizetési feltételek.
Hacsony havi részletek.*

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TARS.

December 8-tól dec 15-ig
reggel 8 óraig

**Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János**
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

„KALOR”

a kályhák királya előnyösen
beszerezhető

Utry-nál

Telefon 280. Alapítás 1895.

Egy idomított és egy fiatal pedigrés
DOBERMANN kutyá
eladó.

Megtekinthetők a
Bácsbokodi Hengermalomnál.

Bérbeadó ház

Budapesti ut 73. sz. alatti modern,
új, 3 szoba, konyha, fürdőszoba és
összes mellékkeliségekkel bíró ház
udvarral kiadó. Beköltözés ideje meg-
egyezés szerint.

**Ugyanott 400 db. kiváló
leghorn fajbaromfi eladó**

esetleg telep és épületek bérbeadók.

Értekezni lehet öv Vrabely Józsefnél
aül fenti cím alatt, vagy Fekereskedelmi
R. T., Sugovicapart.

**Hólapátok,
nyírfaseprők,
gyermekszánkók**

UTRY-nál.

Erzsébet kir. né-u. 38. Tel. 280.

16 hektó 14 és 15 malligándfokú
elsőrendű

siller-bor

Zombor-u. 5. szám alatt eladó.

Ügyes

ügynökök

helybeli eladásokra felvételnek.
Cím a kiadóhivatalban.

Tanuló jó fizetéssel
felvétetik a Corvin-nyomdába.

B o r t

minden mennyiségben vásárol

Deutsch Gyula

Mátyás király-tér 10.

(Sárgacsikó mellett)

Kiváló minőségű

teák, teasütemények,
rumok, déligyümölcsök

a legolcsóbb napi árban

Klein és Stráhl

fűszer-csemege kereskedésében.